

Krásy Slovenska

6

Dvakrát hřebeňom Západných Tatier

Potom, čo 24-členná horolezecká výprava zostúpila 8. III. 1956 pre nepriaznivé poveternostné pomery z hřebeňa Západných Tatier (Krásy Slovenska 4/1956, str. 126—131), podnikli prechod ich hřebeňom ďalšie horolezecké skupiny. V marci to boli hneď dve: skupina 12 horolezcov z kraja Gottwaldov a slovenská trojka z Bratislavy. Obom skupinám sa prechod podaril. Prvou bola gottwaldovská skupina, ktorá absolvovala hřebeň 25. III.—31. III. 1956 od Laliového do Hutanského sedla. Horolezecká trojka (Vlado Tabačík, Juraj Vyskočil, Leonard Kalaš) prešla hřebeňom opačným smerom od Hutanského po Laliové sedlo 30. III.—5. IV. 1956. (Pozn. red. Pretože pomenovanie tohto horstva — Západné Tatry — sa ešte definitívne neustálilo, redakcia ponecháva v článku A. Veverku ním používaný názov Liptovské hole, v článku L. Kalaša Západné Tatry.

ŠEST DNÍ NA HŘEBENI LIPTOVSKÝCH HOLÍ

ANTONIN VEVERKA

První přechod hlavního hřebene Liptovských holí v zimě, od Kasprového vrchu na Salatín, provedli v dubnu 1948 Poláci Paszucha a Lapiński za tři dny, s batohy po 12 kg. Myšlenkou na přechod celého hřebene od Laliového sedla po Sivý vrch jsem se začal zabývat už před dvěma lety, ale teprve na podzim 1955 padlo v horolezecké sekci KVTVS v Gottwaldově rozhodnutí provést jej kolektivně.

V lednu, únoru a březnu 1956 jsme se připravovali pochody a nocováním ve stanech na našich valašských kotářech. Zpráva, že mistr sportu A. Puškáš nastoupil v únoru na hřeben s velkou výpravou, nás nijak nermoutila. Budeme tedy druzí, ale své síly s hřebenem přece změříme. Výprava A. Puškáše se však musela pro nepřízeň počasí vzdát.

25. 3. vystupuje na nádraží v Lipt. Hrádku 12 horolezců: J. Dobrovolný, St. Kadlec, J. Krhút, dr. F. Maloň, J. Paulus, J. Rozkydálék a M. Trávníček z Jiskry Gottwaldov, J. Goldefus, B. Souček, Vl. Vaculín a M. Životský ze Spartaku Vsetín a vedoucí výpravy, A. Veverka z Tatranu Bystřice p/Hostýnem. Jsem rozčarován zjištěním, že kromě vsetínských kamarádů se ostatním nepodařilo „stlačit“ váhu batohů na plánovaných 20 kg. Naše výstroj, hlavně stany a lana, je stále ještě příliš těžká. Průměr váhy batohů se pohybuje kolem 26,5 kg, sám nesu 29,5 kg. S tímhle nákladem se rychle pohybovat nebudeme.

Autobusem do Pribyliny, odkud nám saně místního JRD dopravují batohy do Podbanského. Začíná sněžit. Ve 12. hod. opouštíme Podbanské, pod vahou batohů se hluboko boříme, a tak sedm z nás připevňuje sněžnice, které se znamenitě osvědčují. Cesta Tichou dolinou je nekonečná, stále sněží. V 17. hod. se zařizujeme v dřevarských srubech k prvnímu noclehu.

26. 3. — Když v 6. hod. vstáváme, stále hustě sněží. V 7,30 pokračujeme v cestě. Za rozcestím Tiché a Tomanové doliny už tak hustě nesněží. Někde nad námi v mlze je Laliové sedlo, odhadujeme nazdařbůh jeho směr a začínáme stoupat. Když se na chvíli roztrhnou mlhy, vidíme pod sebou Valentkovou dolinu a Závory. V 13,30 hod. narazíme v mlze na první hraniční sloup. Jsme na hřebeni. Když se znovu rozevře mlžná opona, zjišťujeme radostně, že jsme se strefili přímo do Laliového sedla. Nálada stoupá, i když vítr na hřebeni není příjemný. Beskyd, Kasprový, pár vět s polskou pohraniční stráží a zase dál v oblacích prachového sněhu, zvířeného větrem. Před Goryčkovou Čubou zakládáme tábor I, výška asi 1800 m. Večer se jasní a mrzne, vychází měsíc. Pohled na čarovný svět štítů a dolin s ostrými kontrasty stínů dává zapomenout na přestálou námahu a únavu. První noc na hřebeni.

27. 3. — Budíček v 5. hod., v noci -11°C .

Posledný deň za Salatinom.

Foto Antonín Veverka

Ve větru jen pomalu likvidujeme tábor a v 8. hod. začínáme razit stopu nedotknutým sněhem. Na skalách Goryčkové Čuby používáme po prvé lana, ocítáme se v slunci a nasazujeme tmavé brýle. Ciemniak nás hodně zdrží skalními úseky, ale pak už jsme v Tomanovém sedle, kde rychle stavíme tábor II, abychom vysušili mokré stany. V noci prudký nárazový vítr, který trhá stany, ruší náš spánek. Teplota klesá na -11°C .

28. 3. — V 6,30 hod. odchod, tvrdý sníh skřípá pod železy. S Tomanového vrchu je jedinečný pohled na západní část Tater a nekonečný hřeben Liptovských holí s četnými rozsochami před námi. Smrečinský vrch a Kamenistá s mohutnými převisy, odpočinek v Pyšném sedle. Odpolední slunce nemilosrdně pálí, v kotli pod Blyštěm pekelná výheň, vlečeme se jako kolona maróderů. Teprve v 15. hod. Blyšť, od rána jsme obohatili svou sbírku jen o pět vrcholů. Daleko, příliš daleko je dosud neviditelný Sivý vrch, mezi tím četné vrcholy, přes které ještě musíme. V blízkosti Sivých věží tábor III. Ošetřujeme spálené obličej, doktor rozdává Acylpyrin. Máme za sebou 16 vrcholů, zbývá 13.

29. 3. — Odchod v 5,30 hod. Křišťálové vrcho-

ly se už koupají v slunci, zatím co doliny jsou ještě stopeny ve fialových stínech. Zdoláváme kolosy Klín, Končistou, Hrubý vrch, převalíme se přes Lopatu a už je tu Volovec, s jehož vrcholu vlají sněhové prapory. Krystalky větrem zvířeného sněhu jako ohnivé jehly drásají sluncem spálený obličej. Ostrý vítr nedovoluje užít nádherného rozhledu s vrcholu, rychle sestupujeme do Jamnického sedla. Na Ostrém Roháči se tempo zpomaluje, notně mrzeme v mrazivém větru, ale s vrcholu rychle sestupujeme do štrbiny pod Plačlivým, z níž vytraversujeme do Žiarského sedla, protože dál na hřebenu bychom nenašli dost místa pro čtyři stany. Pod sedlem tábor IV. Večer vítr uléhá a v klidné noci dobře spíme.

30. 3. — Vstáváme už jako na alpskou turu — ve 3. hod. Svahy se třpytí v měsíčním světle, mráz štípe, ale je bezvětří. Hřeben s Plačlivého na Tri Kopy má několik zajímavých lezeckých míst, která zdoláváme pomocí „zábradlí“ z lan a už vstupujeme na hřeben Baníkova s nebezpečnými převisy. V 13,15 hod. nejvyšší vrchol celé hřebenovky, 2178 m, s pohádkovým rozhledem na Nizké Tatry, Babiu horu, Pilsko a Malou Fatru. Sestup v rozbrázděném sněhu do Baníkovského sedla, vzhůru

na Pacholu a Spálenou, za ní strmý a skalnatý hřeben se zajímavým lezením. Pod hřebenem Skriniarek tábor V. Zesilující vítr lomcuje stany, prachový sníh vniká do nich každou skulinou. Vaříme z posledních zásob.

31. 3. — Za stále trvajících větru budíček ve 4. hod. Po prvé je obloha zase zatažena. V 7,30 Salatín, před námi poslední vrchol, Sivý vrch. Z radosti nad blízkým cílem se k němu rozběhneme postranním hřebenem, než staneme nad sráznými svahy doliny, dělicí nás od něho. Vracíme se oklikou na hlavní hřeben a pod Sivým se setkáváme s prvními lidmi na hřebeni: tři bratislavští horolezci jej začínají v opačném směru. První nám blahopřeje k úspěchu, my jim přejeme hodně zdaru a hlavně pěkné počasí, jako jsme měli my. Na Sivém milá pozornost k nejstaršímu členu a vůdci výpravy: kamarádi ustupují ze stopy a nechávají mne prvního vystoupit na vrchol. Stisky rukou, kamarádske objetí a dokumentární snímek jsou tečkou ze šesti krásnými dny společného boje, strádání, ale i jasu a horského

štěstí. Zase skončila jedna krásná tura, ale ve vzpomínkách zůstane vždy živou.

Poslední bilance: jako první Čechoslováci jsme za 5 a 1/2 dne po prvé v zimě přešli celý hřeben, dlouhý 42 km, vzdušná vzdálenost konců hřebene 29 km, přešli jsme 29 vrcholů a 17 sedel, ve výstupech zdolali 4239 m, s nástupem na hřeben a sestupem s něho jsme urazili asi 73 km. Průměrný věk účastníků byl 37 let, 5 z nás překročilo 40cítku, byl jsem nejstarší s 48 lety.

Spalovaly nás mráz i slunce, únava nám často podtínala nohy, když jsme se mlčky a se svěšenými hlavami ploužili do nekonečných svahů, ale také jsme prožívali nejvyšší stupeň radosti z dosaženého a krásu horského světa. Nebylo diváků ani fanoušků, nikdo netleskal našemu výkonu, byli jen věrní kamarádi na laně, kteří se s tebou dělili o všechnu námahu a obtíže cesty, o radost, štěstí i úspěch. To je nejkrásnější odměna, kterou si z výpravy odnášíme. Objektivní cena této odměny — žádná. Subjektivní — nejvyšší.

PO HŘEBENI ZÁPADNÝCH TATIER

LEONARD KALAS

Sú cesty, ktorými prejdeme raz a viac si na ne nespomenieme. No sú aj také, z ktorých si pamätáme každý pohľad a krok.

Takou cestou sa pre nás stala cesta po

hřebeni Západných Tatier. Nekonečné sa zdalo naše prvé putovanie hrebeňovkou v lete, pred rokmi. Aj pri únave si nás vtedy špicaté končiare a skalnaté hole získali. Zaľúbili sme

Stretnutie moravských a slovenských horolezcov na hřebeni Západných Tatier.

Foto Leonard Kalas

